

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre K 300.— | Negyed évre K 75.—
Fél évre . 150.— | Egy hónap . 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség . . . 10-20

A pápai nuncius Budapesten

Ünnepélyes fogadtatás
Esztergomban és Budapesten

Budapest, október 4. Lorenzo Schioppa, a Magyarországra ki-nevezett pápai nuncius szombaton érkezett Esztergomba, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták. Az üdvözlés után a nuncius a primási palotába hajtott, ahol Csernoch János hercegprimás üdvözölte latin beszédben. A nuncius és latinul válaszolt:

„A magyar nemzet — mondta — nem vész el. A fiaiban rejlő öserő, hitbuzgóságuk és hazaszere-tük a legjobb biztosítéka a jövő Magyarországnak.”

Az esti zártkörű vacsora után a nuncius másfélórás beszélge-tésre vonult vissza a hercegpri-mással.

Vasárnap délután 1 órakor a Zsófia hajón a katolikus egye-sületek küldöttségeivel, akik elébe utaztak, elindult a nuncius Buda-pest felé. A nuncius mellé Csi-szárk János követségi tanácsos volt beosztva.

Délután fél ótkor óriási tömeg lelkes éljenzése közepette érkezett a nuncius Budapestre. Sipőcz Jenő polgármester, majd Zichy János gróf üdvözölte a nunciust, aki meghatottan válaszolt:

„Nem vagytok li szegények, mert van hitelek. Nem vész el ez az ország, amelynél fiaim semmi részben sem vésztek el bizalmukal az igaz Isten iránt.”

A díszes bevonulást óriási tö-meg várta az utvonalon. Az egve-temi templom előtt Hannuy Fe-renc rektor üdvözölte a nunciust. A templomban' vecsernye volt, utána a magyar Himnusz elének-lését mélyen meghajtott fővel hallgatta végig a nuncius.

Schioppa Lorenzo pápai nun-siás címzetes érsek 49 éves, de csak 30 évesnek látszik, feltűnően hasonlít XV. Benedek pápához.

Hivatali látogatását ma dél-előtt kezdte meg.

Hazabocsátják a 25—23 éves katonákat

Az 1899-es évfolyam
behívása

Budapest, okt. 4. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kor-mány elhatározása következtében a jelenleg tényleges szolgálatot teljesítő 1895., 1896. és 1897-es évfolyamok az 1899-es születésű évfolyammal váltandók fel. Az utóbbiakat november elsejére fog-ják tényleges szolgálatra behívni. As alkalmásnak találtak, a felül-vizsgálati uton elbocsátottak, vé-gül a népfelkelésre kötelezettek újabb hemutatóra, illetve póz-szemlére kerülnek. E célból ez évi október 15-én minden 1899. születésű népfelkelésre kötelezett tartozik községi előjárásánál személyesen jelentkezni. A be-mutató szemlék október 15. — november 5. között lesznek.

A béke ratifikációja napirendre kerül

Csáky külügyminiszter nyilatkozata — Rubi-nek Gyula a ratifikációról és a királykér-désről

Bécs, okt. 4. A Neue Freie Presse beszélgetést közöl, melyet buda-pesti levelezője Csáky Imre gróf külügyminiszterrel folytatott. A külügyminiszter többek közt eze-ket mondta:

— A kormánynak eltökélt szándéka, hogy a trianoni békeszerződést a lehető leg-rövidebb időn belül ratifi-kálja. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot akkor fogja benyújtani a nemzetgyűlés-hez, mihelyt a nemzetgyűlés elintézte mindazokat a rend-kívül fontos törvényjavasla-tokat, amelyek jelenlegelőtte fekszenek és halasztást nem tűrnek.

Rubinek Kecskeméten

Rubinek Gyula kereskedelem-ügyi miniszter szombaton dél-után Kecskemétre érkezett és este résztvett az ottani gazdasági egye-sület 50 éves jubileuma alkalmá-ból rendezett lakomán. A mi-niszter a vasárnapi napgyűlésen több mint egy óra hosszat tartó beszédben nyilatkozott a politi-kai helyzetéről.

— Politikánk egyik sarkalatos pontja a földbirtokpolitika, — mondta a miniszter. — Egész politikai jellemem össze van kap-csolva ezzel a kérdéssel. Ha ez a kérdés lelkiismeretlen izgatók ke-zébe kerül, a mindennél fonto-sabb társadalmi béke biztosítható nem lesz. Részletesen ismertette a javaslatot, majd a törvényható-sági és községi törvény reform-járól beszélt és kijelentette, hogy ebben az évben mindesetre meg-tartják az új törvény alapján a választásokat. Azután a progresz-szív adók behozatalának szüksé-gét fejtegette, majd a következ-őket mondta:

— A nemzetgyűlés a bé-kekötés elintézése után fog foglalkozni a királykérdéssel. Azon az állásponton vagyok, hogy a királykérdést egy-előre ki kell kapcsolni. Mind-nyájankirálypartiak vagyunk. A békeszerződés ratifikáció-ja nemsokára szőnyegre fog kerülni, ezt a magyar törté-nelem legszigorubb aktusát el kell végezni. A jövőben nagyobb körültekintéssel kell eljárni, ha fegyvert fo-gunk a kezünkbe.

Nagyatádi Szabó István a földreformról

Budapest, okt. 4. Kovács I. Ist-ván kultuszminiszteri államtitkár vasárnap tartotta meg beszámo-lóját az enyingi választókerület-ben. A beszámolon nagyatádi Szabó István földmívelésügyi mi-niszter is megjelent s a válasz-tók gyűlésén tartott beszéde so-rán kijelentette, hogy a földre-

formot sürgősen megvalósítják, hogy ez minél rövidebb idő alatt megtörténjen, a parlamenti tár-gyalás idejét meghosszabbítják.

Utána Kovács I. István tartotta meg beszámolóját, melynek so-rán bejelentette államtitkári ál-lásáról való lemondását.

Szociális blokk

Budapest, okt. 4. A nemzetgyű-lési képviselők körében napok óta folyik a szervezkedés egy szociális blokk létesítésére. A mozgalom élén Perlaky György, Barla-Szabó József, Schadt Ká-roly és Temesváry Imre állanak és eddig mintegy 40 képviselő jelentette bs a blokkhoz való csatlakozását. A mozgalom rész-vevői hangsúlyozzák, hogy az ala-kulás a mostani pártkeretekben belől történik, nem irányul sem a kormány, sem a pártkeretek ellen.

Hol van Károlyi Mihály?

Károlyi titokzatos eltűnésé-nek részletei

Bécs, okt. 4. Károlyi Mihály gróf titokzatos eltűnéséről újabb figyelemreméltó részleteket kö-zölnek a prágai lapok.

Károlyi feleségével és titkárá-val, Jeszeni Imrével még nemré-giben Prágában volt, ahová na-gyobb mennyiségű értékpapírt és valutát vitt mintegy 2 millió ér-tékben. Több alsóausztriai bank-ban is volt nagyobb összegű be-tétje. Minden banknál alnév alatt helyezte el pénzt, állítólag mil-liókat. Ebből magyarázható, hogy igen nagy lábon élt.

Prágában egy magyar nőnél szállott meg, azután Marienbadba költözött és innen Reichenbergbe. Hosszabb időt töltött Schlag cseh-orosz fűrdőn, ahonnan gyakran berándult titokzatos tanácskozá-sokra Reichenbergbe. Ilyenkor Lodgemannal voltak tárgyalásai.

Gyakran megfordult román, ma-gyar és német női társaságban. Gyakori látogatója volt a prágai éjjeli mulatóhelyeknek, különö-sen az Alhambra-ba szeretett járni. Nem egyszer látták Károlyit az azóta már elítélt Sieger Helen krakói kémnővel. A mulatóhelye-ken békeüzem szórta pénzt.

A Prager Tagblatt úgy tudja, hogy Károlyi Mihály valószínűleg elrejtőzött valahová, mert a cseh belügyminisztérium értesítette, hogy a hatóságok többé nem vállalhatnak kezeséget személyi biztonságáért. Nem lehet tudni, hol tartózkodik Károlyi, csak annyi bizonyos, hogy Csehország területét nem hagyta el.

Horthy kormányzó Örkényben

A ceglédi ezred zászló-szentelése

Cegléd, okt. 4. Horthy Miklós kormányzó vasárnap reggel kísé-retével Örkénybe utazott, hogy résztvegyen a ceglédi x x x x zászlószentelési ünnepélyen. A különvonat először Ocsán állott meg, ahol Rákóczi Ferenc járás-bíró üdvözölte a kormányzót. A kormányzó válaszában többek között ezt mondta:

— En nem teszek és nem isme-rek különbséget ur és paraszt kö-zött. Az én szememben csak egy ember van, aki hazájához törhe-tetlen hűséggel ragaszkodik. Nem engedjük meg, hogy őket verjenek ur és paraszt közé. Az urat eddig hamisan állították a paraszt elé, pedig az ur a becsületességnek, a tisztességnek a szó valódi értel-mében nemes fogalma, aki hi-vatva van az elmaradt fajt ne-velni, tanítani, istápolni és a kultúra terén előre vinni.

Dél előtt 10 óra 20 perckor ér-kezett a különvonat az örkényi táborba. Az üdvözlések után a kivonult csapatokat szemlélte meg a kormányzó, majd megkezdődött a zászlószentelési ünnepély.

Zadravetz püspök misét mon-dott, majd megszentelte a zászlót. Raffay Sándor evangélikus püs-pök és Takács József ceglédi református esperes mondott ez-után áldást a zászlóra.

Az ünnepség után diszebed kö-vetkezett.

— Hirdetmény. Az Országos Központi Arvизsgáló Bizottság el-nökének 13930/1920 OKAB. sz. rendeletét, mely a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi forgalom-ban leginkább használatos mér-legek és súlyok tájékoztató árát állapítja meg és amely rendelet a Budapesti Közlöny 1920 szept-ember hó 29. 223-iki számában jelen meg, az Arvизsgáló Bizott-ság a mai nappal Debreczen vá-roso területére is életbeléptette. Debreczen, 1920 október 4. Ar-vizsgáló bizottság.

— Propaganda előadások. A debreceni Székely Tarsaság fel-buzdulva azon fényes eredmé-nyeken és sikereken, melyet a tavasszal rendezett propaganda-előadásokkal aratott, folyó évi október hó 17-től november 14-ig hetenként két propaganda elő-adást rendez Hajdúvármegye-szék-házának dísztermében, amely elő-adások műsorát részben hazafias tárgy felolvasások, részben pe-dig művészi számok képezik. A felolvasások anyagául a békede-legáció által Erdélyre vonatkozó fontos előterjesztések szolgálnak, míg a művészi számokat a váro-sunkban ismertebb és kedveltebb hívatásos és műkedvelő művészi erők látják el. A műsort legköze-lebb közöljük.

A legjobb pék Debrecenben: a vegyvizsgáló állomás

Nem rossz a hatósági
kenyérliszt

Részletesen beszámoltunk annak idején arról a nagy feltűnést keltett megállapításról és következményeiről, mely szerint a hatósági kenyérlisztből süített kenyér fekete, nyúlós és ehetetlen volt. Az intézkedések során a köz-élelmezési ügyosztály és a városi alkalmazottak bevásárlási szövetkezete külön-külön szakvéleményt kértek a debreceni vegyvizsgáló állomástól.

A vegyvizsgálat megállapította, hogy a kérdéses liszt szaga és íze rendes, színe a normálisnál kissé sötétebb, anyaga rozs- és árpaliszttal, elvéve konkolyhajtást, mely szerint a minta a most érvényben levő rendelkezéseknek megfelelő sűrűséggel bíró rozs- és árpaliszttal keverék, a százalékos keverés azonban pontosan nem állapítható meg. A vizsgálatnál az összehasonlításhoz a közlelmezési ügyosztály által szolgáltatott mintát használták, mert országos hivatalos lisztminta az idén sincsen.

A városi alkalmazottak bevásárlási csoportja a liszten kívül kenyeret is küldött megvizsgálásra, amelyről a vegyvizsgáló állomás szakvéleménye megállapította, hogy a kenyér rossz minősége kétségtelenül sütési hibából származik.

A vizsgálatot végző vegyész a szakvéleményekhez azt a magyarázatot fűzte, hogy a most forgalomban levő kenyérliszt 75 százaléka rozsliszt és 25 százaléka árpaliszttal keverék. Az ilyen lisztből nem szabad túlnagy kenyéret csinálni, mert a térszta kelés után összeesik és nem szabad hozzá burgonyát keverni, mert a lisztnek nincs sikértartalma és így nem bírja el a burgonyát. A panaszoknak tehát nem lehet helyt adni, mert a liszt a kiírlési rendelkezéseknek megfelelő. Ugyanabból a lisztből a vegyvizsgáló állomás is süttetett kenyeret, burgonya hozzáadása nélkül és az a kenyér teljesen kifogástalan, élvezhető, jóízű volt. Erről különben ma a városi tanács tagjai is meggyőződhetnek, mert mintát osztott ki közöttük Zöld József tb. tanácsnok.

A G. O. K. kirendeltsége is megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a hatósági liszt előállítására körül visszatekintés ne történhessenek. A G. O. K. kirendeltsége a vegyvizsgáló állomás kiküldöttével külön bizottságot alakított, amely folytonosan vizsgálja fogja a malmokat.

Ami a konkolyt illeti, megállapítást nyert, hogy a gabonát nem lehet teljesen kiostálni, de minimális mennyiségű konkolyhajtást nem tesz számot legfeljebb annyiban, hogy a színe fekete és ez nyomot hagy a liszten és a kenyéren.

A hatósági kenyérliszt minőségének a kérdése ezzel közmegegyezésre megoldódott, csupán az a kérdés marad megoldatlanul, hogy ha a kenyérliszt vegyi vizsgálat szerint is csak rozs- és árpaliszttal készült, hová lett és hová lesz a buzáliszt, hogyan lehetséges, hogy a buzáliszt Magyarországon egy gram buzáliszt nincs a kenyérlisztben, amelyet már e hónap végén kukoricával fognak keverni?

MEGNYILT

Herman Nándor és Tsa
fehérnemű készítő
uri divat üzlete
Piac-u. 10. Bikával szemben.

Baltazár püspök a tanügyi rendeletekről és a zsinati tagok igazoltatásáról

A legutóbbi napokban az országos események előterében állott a magyarországi református zsinat ülésének. Különös érdeklődés kísérte a zsinat állásfoglalását a tanügyi rendeletek végrehajtása és a zsinati tagok igazoltatása tekintetében.

A fővárosi napilapok hő tudósításokat közöltek ugyan a zsinat üléséről és határozatairól, napvilágot láttak egyes beszélgetések is, amelyeket budapesti újságírók folytattak a zsinat kiválóságával, ezek a tudósítások azonban részint hézagosak voltak, részint pedig kellő alapismeretek hiányában nem lehettek pontosak. Azok a beszélgetések pedig, amelyeket budapesti újságírók folytattak a zsinat egyes tagjaival fesztelen formában, úgy jelentek meg, mint a zsinat kérdéses tagjainak határozott, pontosan körvonalazott nyilatkozatai, holott kétségtelen, hogy egy fesztelen beszélgetés során elhangzott kijelentések, ha nagyjából fedik is a megkérdettnak az álláspontját, nem lehetnek olyan pontosak és határozottak, mint egy határozott kérdésre adott határozott felelet, amelyen a kérdező újságíró nem változthat.

Épen azért, de a zsinati határozatok különben is országos jelentősége miatt is, munkatársunk felkereste ma Baltazár Dezső dr., a tiszántúli egyházkerület püspökét, hogy a zsinati eseményekről és a hozott határozatokról pontos értesítéseket szerezzen.

Baltazár Dezső dr. püspök a tanügyi rendeletek végrehajtása tekintetében hozott zsinati határozatról ezeket mondta el:

— A zsinat kénytelen volt állást foglalni a kultuszminiszter iskolaiügyi rendeletével szemben egyrészt azért, mert nagy körültekintést és előzetes tárgyalásokat igénylő nagyfőnökségi tanügyi kérdést az illetékes felekezeti főhatóságok előzetes megkérdése nélkül intéztek el rendeltéleg, másrészt pedig azért, mert ezt a megkezdett iskolai év folyamán vezette be, amikor már a felekezeti hatóságoknak nem volt módjukban megtenni a szükséges intézkedéseket, továbbá mert anyagi eszközökkel sem rendelkezünk a reform által szükségelt szerveknek a beállítására. Főleg pedig az vezette a zsinatot állásfoglalásában, hogy az iskolai életet ilyen mélyen érintő kérdés csak a törvényhozás útján intézhető el és mindig aggályos az, hogy ha kormányrendelettel, mint ez a jelen esetben is történt, szentesített törvényen történik változás.

A kultuszminiszter ur azzal indokolja a rendeleti uton való intézkedést, hogy neki erre a kivételes hatalom gyakorlásáról szóló törvény jogot ad. Szerintünk azonban ez a tanügyi kérdés a háborúval egyáltalában nem lévén kapcsolatos, a kivételes törvény tárgyai közé erőltetés nélkül nem vonható.

Ismétlem, amit már a lapok közöltek is, hogy semmiféle ellenzéki kérdés a zsinatot nem vezette. Sokkal komolyabb és magasabb testület ez, semmint bármelyik miniszterrel is kötekedni méltóságán aluli ne lenne.

A zsinati tagok igazoltatására vonatkozó határozatról és a tiszántúli egyházkerület képviselőinek e kérdésben elfoglalt álláspontjáról a püspök így nyilatkozott:

— Balogh Jenő inltványának, amely szerint kivétel nélkül minden zsinati tag igazolási eljárás alá vették és erre az igazolásra

egy rendkívüli bizottság választassék, azért volt ellene a zsinat többsége, mert az egész igazolási eljárást forradalmi cselekedetnek minősíti és törvénybe ütközőnek tartja, akármilyen magas testület részéről is kivételes bíróságokat hevenyészni akkor, amikor minden egyes zsinati tagnak megvan a maga törvényes fegyelmi bírósága, amely előtt bárki ellen, bárki által támasztható panasz érvényesíthető.

En és Degenfeld József gróf az egész forradalmi idő alatt, valamint most is, szigorúan örködünk és örködünk a felett, hogy a mi alkotmányos életünkbe ne avatkozzék semmiféle forradalmas, vagy divatos újítás. Ez volt mindig a nagy erőnk és ez lesz ezután is. A magyar kálvinista egyház alkotmányos életét és szervezetét megőrizni sértetlenül a legegyszerűbb magyar nemzeti érdek, mert a régi Magyarországból ma már nincs épségben semmi más, csak egyesegyedül az egységes és még a régi Magyarországra is teljesen kiterjedő kálvinista egyházi alkotmány. Oriási fontossága volt most is annak, hogy míg a nemzetgyűlés csak a Csonka-Magyarországról jöhetett össze és választotta képviselőit, addig a mi zsinatunkon ott voltak a régi Magyarországon egész területéről a választott képviselők.

— A zsinat különben a Révész-féle indítvány elfogadásával az igazolásiálláspontjára helyezkedett. Hogy a püspököket és főgondnokokat kivette az igazolási eljárás alól, ezzel azon a mi állalunk tisztelt elven ejtett sérelmet, hogy tudniillik mi, tisztántulak, a zsinat választott vagy hivatalból való tagjai között semmiféle különbséget nem teszünk és ez a mi demokratikus felfogásunkból önként következik. Révész Kálmán azzal indokolta meg a megkülönböztetést, hogy a püspökök és főgondnokok fölött olyan magas és nagyszámú, tízenhét tagú rendkívüli bíróság itélkezik, amelynek hasonló sem más egyházak, sem az állam életében még megközelítőleg sem fordul elő. Ez az indokolás mindenesetre enyhíti az elven ejtett sérelmet.

Ismétlem, hogy mi tisztántulak az általános igazolási ellen voltunk törvény iránti listeleltünkkel fogva és annál a tartózkodásnál fogva, amellyel minden forradalmi maradvánnyal szemben, mindenféle direktívumos törvényenkívüliséggel szemben viseltünk.

Szerelmi dráma egy szállóban

Gyilkossági vagy öngyilkossági kísérlet

Sulyos, sőt életveszélyes sebesüléssel végződő szerelmi dráma színhelye volt a hétfőre virradó éjszakán a Hatvan-utcai Merkur-szálló 5. sz. szobája.

Vasárnap este egy egyenruhás próba-csendőr jelent meg a szállóban egy fiatal leánnyal és szobát kértek. A kapus az 5-ös számú szobát adta nekik, amelyet azonnal el is foglaltak.

Hajnali félnyolc óra felé a szállódi szobaasszony egy revolverlövés, majd segélykiáltások riasztották föl álmából. Kiugrott az ágyból s gyorsan ruhát kapott magára, a folyosóra rohant. A kiáltások az 5. sz. szobából hallatszottak. A szobaasszony be akart menni, de az ajtó zárva volt s csak erőszakos dörömbölésére nyitották föl.

Ekkor már több fölriadt szállóvendég és alkalmazott is odacsődült a nagy zajra. A belépők tragikus látvány tanúi lettek. A csendőr felöltözve állt az ágy előtt, melléből patakzott a vér. Társnője zokogva, reszkető kézzel próbálta az ingét fölszakítani, hogy a sebzhez férjen. A megsebesült ember ebben a pillanatban eszméletlenül rogyott a földre.

Ezalatt valaki orvosért szaladt. Néhány perc múlva odaérkezett a közelben lakó Friedmann Lajos dr., aki a sulyosan sérült, eszméletlenül fekvő csendőr sebet bekötözte. Az orvos megállapította, hogy a golyó a tüdőt is érintette.

Ertesítették a mentőket, akik a csendőrt a közpórház sebészeti osztályára szállították. Az időközben megjelent rendőrtisztviselők a sebesültet nem hallgathatták ki, mert még mindig eszméletlenül állapotban volt. Csak annyit lehetett megállapítani, hogy Keserű Vince próbacsendő.

A szerelmi dráma másik szereplője, a fiatal leány, zokogva mondta el, hogy Cs. K.-nak hívják, fiatalkoru, egy sárándi földbirtokos leánya. A csendőrről családja tudta nélkül, már hosszabb idő óta szerelmi viszonya volt. A revolver, melyből a lövés származott, nem a csendőré volt, a lány hozta magával hazulról. Minthogy a dráma áldozatát ezideig még nem lehetett kihallgatni, a leány előadása pedig rendkívül zavaros és ingadozó, a rendőrség még nem állapíthatta meg, hogy gyilkossági vagy öngyilkossági kísérlet történt-e?

HIREK.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök
igazságban,
Hiszek Magyarország
feltámadásában.

— Korlátolt világítás. Mivel szén a világítási vállalat céljaira még mindig nem érkezik rendszeren, a világítási vállalat szombat óta újból kénytelen a világítást korlátozni. További intézkedésig világítás csak délután 5 órától esti 11 óráig lesz.

— Lakáskutatók. Megirtuk legutóbb, hogy a lakáshivatal a menekültekből lakáskutató bizottságokat szervezett, amelyek működésüket már megkezdték. Működésük ellen számos panasz merült fel, így megtörtént, hogy egy orvosnak a rendelésőbáját vették igénybe. Panaszolják, hogy a kutatók nincsenek tekintettel a lakástulajdonos társadalmi viszonyaira és sok esetben képtelen igénybevételt foganatosítanak. Így egy négyszobás, konyhás lakásból igénybevettek egy szobát és a konyhát. Igénybevettek egy alvezredes butorozott szobáját is és mikor az alvezredes az illető menekültnek, aki szobáját el akarta foglalni, ígéretet tett, hogy a menekült számára készülő barakkok között feltehetően helyet kap, a menekült kijelentette, hogy olyan messzire nem megy ki. A polgármesteri hivatal már felhívta a lakáshivatalt, hogy a kutatók által kijelölt lakrészek igénybevétele még csak nem is tárgyalható, amíg a törvényes helyszíni szemlét meg nem tartották.

— Esti akt-tanfolyam. Toroczkai Oszvald festő és iparművészeti iskolájával kapcsolatos esti aktra kezdőknek is beiratkozás délután 5-től 8-ig Varga-utca 7. alatt. Vasárnapi tanfolyamra beiratás minden vasárnap 9-1-ig Kereskedelmi iskola épületében, rajzterem.

— A románok világítását nem fizeti a város. A kaszinó vezetősége már régebben kérte, hogy a románok által elrekvirált helyiségei után a világítás költségeit legalább részben a város viselje. A városi tanács ma kimondta, hogy a kérést nem teljesítheti, mert hasonló kérelemmel oly sokan állhatnának elő, hogy a precedens alapján a városnak milliókat kellene fizetnie.

— **Temetés.** Az oly korán elhunyt Kuthi Imre máv. ellenőrt tegnap temették el nagy részvét mellett. A gyászközönség sorában ott láttuk Márk Endre polgármestert, a máv. üzletvezetőt, jótéti osztály és a pályaudvar küldöttségét. A kartársai nevében Kertész Kálmán ellenőr bucsuztatta el a nyitott sírnál a halottat s rá tette a sirra az üzletvezetőség tisztikara koszorúját. — A gyászoló család ezután mond köszönetet mindazoknak, kik a nehéz órákban fájdalmukat részvétökkel enyhítették.

— **Simonyi öbester képe.** Wellner Péterné Pretzné Cornelia ajándéka, Simonyi öbester arcképe már megérkezett és a városi múzeum 6. számú szobájában helyezték el. Valószínű, hogy az arckép Mesterházy festő eredeti festménye és annál értékesebb, mert ez az egyetlen Simonyi arckép Debreczenben.

— **Takarék és Hitelintézet részvénytársaság.** Városunk egyik legrégebbi pénzintézete az 1874-ben alakult Takaré- és Hitelintézet, mely még a közel-múltban a Magyar Országos Központi Takarékpénztárral volt szerződéses viszonyban, érdek-közösségbe lépett a volt Monarchia egyik leghatalmasabb pénzintézetével az Angol-Osztrák Bankkal. A f. hó 2-án megtartott rendkívüli közgyűlés a bank képviselőit Hajdu Zoltán, Engel Pál, Dr. Földiák Frigyes és Engel Armin igazgató urakat az igazgató, Dr. Szaláchy Andor és Sebestyén Hugó urakat pedig a felügyelő-bizottság tagjaivá választotta meg. A Takaré- és Hitelintézet ily módon anyanyelvének a világ minden nagyobb városában fennálló közvellen összeköttetése révén piacunknak a banküzlet összes adataiban előzékeny feltételek mellett áll rendelkezésére. Különös figyelmet fog fordítani kereskedelmi összeköttetések létesítésére és fejlesztésére.

— **Három kislány elgázolt egy szekér.** Vasárnap délelőtt súlyos szerencsétlenség történt a város legforgalmasabb pontján, a Hatvan-utca és Piac-utca sarkán. Egy vágatlo kocsi elgázolt két kislányt, Szigethy Gyula biztosítási főtitkár Pál és Károly nevű fiait, akik László nevű fiúvérük és nevelőnőjük kíséretében éppen a templomba igyekeztek. A két fiú előreszaladt és így kerültek a kocsi alá. Károlyt, aki súlyos koponyatörést szenvedett, szállították a kórházba. A másik fiú könnyebb természetű ajakézdésűségekkel került ki a kerekék közül, míg a harmadiknak szerencsére az ijedségen kívül nem történt más baja. Mint értesülünk, a kórházba szállított fiúcska állapota még súlyos, de aggodalomra nem ad okot.

— **Iskolahátra,** felsőoktatásra legalkalmasabb szövetek olcsó árban kaphatók **Feldheim Testvérek posztóáruházában** Király-utca 4. Ugyanott nagyválaszték angol férfi és női felöltőkben.

— **Dynamó gépeket,** kapcsoló táblát, villanyműszereket, mozgósínház berendezéseket eladok, veszek, vagy cserélek. Földvári Debreczeni I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55. Telefon: 168.

— **Női fehérneműek** nagy választékban érkeztek Frank Sándor női felöltő áruházában. Piac-utca 42.

Szovjet Oroszország végnapjai

A negyedik szovjethadosztály átpártolt Wrangelhez — A vörös hadsereg székevényei zöld hadsereget alakítanak

Páris, okt. 4. Wrangel tábornok jelentése szerint csapatai Alexandrov körül fényes győzelmet arattak. 10.000 foglyot ejtettek. A moszkvai Izvestija jelenti, hogy a 4-ik bolsevik hadosztály átpártolt Wrangelhez.

Stockholm, okt. 4. Orosz forrásból jönnek a hírek, hogy Szovjet-Oroszországban gyökeres átalakulás van készülben, amely könnyen felfordulásra vezethet. Az egyre növekvő gazdasági nyomorúság és a népbiztosok között támadt egyenlenségek következtében a szovjetkormány állása csak ideig-óráig tartható fenn. A polgári hatóságok torzsalakodnak a katonai hatóságokkal és a zűrzavar még sohasem volt olyan nagy mint most.

Növeli a bolsevik kormány veszedelmét az a körülmény, hogy a vörös hadseregből tömegesen szökődnek a katonák, zöld hadsereg néven új csapatteket alakítanak és nyíltan a szovjet ellen fordulnak. Orosz menekülők azt mondják, hogy általános felfordulás készül, amely semmi esetre sem lesz vértelen és bizonyára véget vet a szovjet uralomnak.

— **Koros Sándor** újonnan átalakított úri és egyenruha divatüzlete, Piac-utca 69. Nagy raklár divatszövetekben és az összes katonai felszerelésekben.

— **»Héza«** előnyomda, kézimunka fehérnemű varroda Simonffy-utca 5. elvállalja fehérneműek javítását, kézimunkák eladását. Kolosné nyakendő-terme ugyanott.

— **Könyvtárakat** legmagasabb árban vásárol az Alföldi Antiquarium, Piac-u. 18., Tisza-palota.

— **Őszi és téli női felöltő** újdonságok óriási választékban érkeztek, legolcsóbb árban kaphatók a Rózsa-áruházban.

— **Alakítsa** kalapjait Széll és Kósánál, Piac-u. 63., ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.

Gyermekruhácskák készítését egy rakláron levő, valamint hozott anyagból is igen olcsón vállal **Dr. HEGEDŰSNÉ**

GYERMEKDIVATHÁZA Simonffy-utca 2., hová a legszebb őszi újdonságok megérkeztek, mindenféle gyermek ruházati cikkekben u. m. gyönyörű fiú és leány sveterrek, kintűn harisnyák, keztyűk, cipők, jambók, főkötők, gyönyörű bébé holmik, bébé paplanok, bébé cipők, egy ujjas keztyűk, gummi és tetra pelenkák, ingek, réklék, flanel, meleg fejkötők, pólyakötők, olcsó hajszallagok, kalapszallagok szép színekben.

A budapesti tőzsde

Budapest, okt. 4.

Értékninc: A forgalom ma valamivel élénkebb volt, de még ma is nagy tartózkodás volt észlelhető. Az irányzat általában barátságos. Arfolyamok: Magyar hitel 1660—75, Osztrák hitel 940—25, Jelzálogbank 492—85, Leszámitoló 775—85, Hazai bank 685—65, Angol-magyar 985—1005, Magyar-olasz 486—82, Keresk. bank 6850, Alt. takarékp. 1060—50, Viktória 4840, Salgó 6650—725, Ganz-Danub. 18400—600, Ganz-Vill. 3500—25, Rima 3480—75, Brassói 4240—80, Hazai faterm. 6050—5950, Nasici 13450—350, Országos faterm. 2160—90, Danica 5225—75, Papír 2750—80, Cukor 15000—14900, Ostermelő 930 Gummi 2990, Telefon 1815—50, Atlantica 6200, Közuti 1510—1485, Déli vasut 1460, Levante 4550, Allamvasut 4700—650, Trust 1475—95.

Valutapiac: Napoleon 955—967, Font 1100—1105, Dollár 324.50—327.50, Francia frank 21.80—22.—, Márka 5.17—5.22, Lira 13.43—13.70, Romanov 3.30—3.20, Lei 6.10, Soko 4.21—4.25, Frank-dinár 10—10.10, Korona-dinár 10.10—10.25, Léva 480—490, Bécs 98—99.

A zürichi devizák

Zürich, okt. 4. (Megnyitás.) Berlin 10.15, New-York 624, Milano 25.85, Zágráb 5.25, Prága 8.30, Budapest 1.95, Bécs 2.60, Osztrák bélyegzett 2.30, Bukarest 11.90.

Békebeli legfinomabb férfi ruhák és női costumoknak való legújabb divatu színes, valamint kék és fekete **szövetek** feltűnő jutányos árban **Kupfer és Társánál** Kistempion bazár.

KEZTYŰK, kötszerek, gummi harisnyák, nadrágtartók legnagyobb választékban **Schön Sándornál** Piac-u. 14., Csapó-u. sarok.

VELOURÉS BÁRSZONY **MODELL KALAPOK** érkeztek. **SCHIMMER MÓRNÉ** Piac-utca 2. szám. Alakítások gyorsan, izlésesen eszközöltek.

SZÍNHÁZ.

A színház fűtése. Kardos Géza színházigazgató a Csokonai-színház fűtésére 100 öl fát kért a várostól. A városi tanács 30 öl fát utalt ki a színház fűtésére.

A színházi iroda jelentése:

A »Válás után«, ez a rendkívül mulatságos bohózat kerül színre kedden a Csokonai-színházban B) bérletben. A pompás, gördülő-jutány előadás nagyszerűen jutalja érvényre a kitűnő darabot.

A »Heidelbergi diákkélet«-ben, ebben a végtelenül bájos színjátékban mutatkozik be esütőrlökön este **Kardos Géza** színházigazgató. Csupa hangulat, színes romantika, mosolygás, derű ez a darab. Kardos Géza legkedvesebb szerepét, a herceget játssza el benne. A rendkívül élvezetesnek ígérkező előadás iránt már is város-szerető nagy az érdeklődés. A jegyeket erre az estére már árusítja a Csokonai-színház.

Lenkeffy Ica főszereplésével »Az aranyszemű-hölgy« című izgalmas és érdekesítő kalandortörténetet mutatja be az Uránia. Előadások 6 és 8 órakor.

Pearl White legjobb szerepe az Aranypillé, amerikai kalandor dráma 4 részben 25 felvonásban. Hajszja öt világrészen át. Káprázatos kínai miliő. Az artista bravurok és rendezési trükkök végtelen láncolata. Bemutatja az Apolló. Jegyelővétel. Előadások 6 és 8 órakor.

Tarsan, amerikai dráma 5 felvonásban, bemutatja az Arany Bika mozi. Előadások 6 és 8 órakor.

Cesarina a világ urnöje. **Ch. Perceval Carola** új táncanfolyama megkezdődött, beiratkozni lehet az Uránia kerestéptületében levő lakásán.

SPORT.

A MOVE Debreceni Sport Egylet

A Move. Debreceni Sport Egylet vasárnap délután tartotta országos atletikai versenytét kevésszámú és előkelő közönség jelenlétében, jóllehet a verseny minden egyes számában igen jó eredményeket értek el a versenyzők s hat újabb kerületi rekordot állítottak fel. Legértékesebb ezek közül Petrasovszky Leó (NyTVE) 179 cm-es magasugró és Hadházy Dezső (DTE) 238 mp-es 200 m-es síkfutó eredménye, de kiváló Schweitzer Péter (MOVE-DSE) 100 m-es, Józán József (DEAC) 1000 m-es és Sipos Ferenc (DTE) 3000 m-es síkfutó, valamint Bácsi Péter (HTE) gerelyvető eredménye is. A 10×100 m-es staféta-futást a DEAC nyerte meg a MOVE-DSE ellen, a DTE e számban nem állhatott ki, miután csak 9 emberre volt jelen. Részletes eredmények:

100 m-es síkfutás: 1. Schweitzer Péter MOVE-DSE 11.8 mp. 2. Becksó József DEAC 12 mp. 3. Mihalovits Jenő DEAC 13.2 mp. Magasugrás: 1. Petrasovszky Leó NyTVE 179 cm. (Ker. rekord). 2. Dankó János MOVE-DSE 160 cm. 3. Godzsák József MOVE-DSE 149 cm. 1000 m-es síkfutás: 1. Józán József DEAC 2 p. 59 mp. (Ker. rekord). 2. Simon Lajos SZMSE 2 p. 59.8 mp. 3. Kovács Miklós MOVE-DSE 3 p. 02 mp. Súlydobás II. oszt.: 1. Budai Ferenc MOVE-NySE 10.22 m. 2. Dankó János MOVE-DSE 9.94 m. 3. Toldy-Nagy István FTC 9.70 m. 400 m-es síkfutás II. oszt. előverseny: 1. Rábel Zoltán MOVE-DSE 11 m. előny 58.2 mp. 2. Becksó József DEAC előny nélkül 58.6 mp. 3. Sebők László DTE 11 m. előny 59.2 másodperc.

Távolugrás: Petrasovszky Leó NyTVE 6.30 m. 2. Hadházy Dezső DTE 6.16 m. 3. Dankó János MOVE-DSE 5.58 m. 200 m-es síkfutás: 1. Hadházy Dezső DTE 23.8 mp. (Ker. rekord). 2. Papp Sándor DEAC 34.6 mp. 3. Schweitzer Péter MOVE-DSE 34.2 mp. Hadházy tovább futva a 220 yardos síkfutásban is kerületi rekordot állított fel 34.2 mp.-cel. Rudugrás előnyverseny: 1. Plaskay István MOVE-DSE 80 cm. előny 3.30 m. 2. Sebők László DTE 85 cm. előny 3.25 m. 3. Hadházy Dezső DTE előny nélkül 3.30 m. 3000 m-es síkfutás előnyverseny: 1. Ruzsnyák Mihály MOVE-DSE 200 m. előny 10 p. 08 mp. 2. Gellér Ferenc MOVE-DSE 200 m. előny 10 p. 26 mp. 3. Sipos Ferenc DTE 10 p. 27.1 mp. (Ker. rekord). Gerelyvetés: 1. Bácsi Péter DTE 45.88 m. (Ker. rekord). 2. (Toldy) Nagy István FTC 40.36 m. 3. Dankó János MOVE-DSE 36.50 m. 10×100 m-es staféta futás 1. DEAC csapata: 1. Becksó József, Pap Sándor, Urbanovits Károly, Kupinszky Sándor, Mihalovits Jenő, Bakóczy László, Gáll Elek, Jost Ferenc, Szalár György. 2. MOVE-DSE csapata idő 2 p. 12 mp. 5 m-rel nyerve.

A DTE atletikai szakosztálya ma este 9 órakor a Bika-kávéházban megbeszélést tart.

Törley Talisman
Törley Casino
Törley Reserve
Törley Gout Amerik
pezsgők és legkiválóbb csemege borok kaphatók

Ullmann Salamon
Kereskedelmi Részvénytársaság
fűszer- és csemege osztályában
Ferencz József-ut 69.
Vármegyeházával szemben.

Vértessy Testvérek

Hatvan-utca 53. szám.

Autó, szántógép, nyersolajmotor, lokomotívok szakszerű átalakítása. Szeszgyári és malomjavítókat, autogénhegesztéseket eszközöl.

